زبان شناسی

نازیلا بهمنی

پرتقال بخورید و پرتغالی حرف بزنید

امروز می‌خواهیم دربارهٔ زبان پرتغالی با شما سخن بگوییم. احتمالاً همیشه فکر می‌کردید که نام پرتقال، این میوهٔ خوشمزه، با نام کشور پرتغال یکسان است. اما اکنون می‌بینید که فقط از لحاظ آوایی به هم شبیه‌اند و املای آنها متفاوت است. و اما کشور پرتغال و زبان پرتغالی.

کشور پرتغال

پرتغال یکی از کشورهای اروپایی واقع در شبه جزیرهٔ ایبری است. این جزیره متشکل از کشورهای پرتغال و اسپانیاست. بیشتر ایرانیها پرتغال را به خاطر سابقهٔ دیرینی که در دریانوردی و کشف سرزمینهای جدید دارد، می‌شناسند. تاریخ این کشور بسیار غنی است و سابقهٔ ایجاد سرزمین کنونی پرتغال به پیش از تاریخ برمی‌گردد. در قرن ۱۵ میلادی این کشور بخشهایی از آفریقا، آسیا و آمریکای جنوبی را دربرمی‌گرفت.

زبان پرتغالی

زبان پرتغالی یکی از زبانهای منشعب از زبان لاتین است که خود یکی از فرزندان زبان مادر (زبان هند و اروپایی) محسوب می‌شود. زبان پرتغالی خواهر زبانهای اسپانیایی، ایتالیایی و فرانسوی به شمار می‌رود. بسیاری از ویژگی‌های این زبان از جمله الفبا، خط و برخی از واژه‌های آن، برگرفته از زبان لاتین هستند. جالب است بدانید که واژه‌های فراوانی از زبان عربی نیز در این زبان یافت می‌شود.

تاریخچهٔ زبان پرتغالی

پس از فروپاشی امپراتوری روم، زبان پرتغالی از زبان لاتین جدا شد و زبانی مستقل به حساب آمد در قرن نهم، گونه‌ی نوشتاری این زبان نیز اختراع شد تا این که در اواخر قرن سوم میلادی، پادشاه پرتغال این زبان را به رسمیت شناخت و اعلام کرد که زبان عامیانه و رسمی کشور، پرتغالی است. از قرن پانزدهم به بعد، پرتغالی به زبانی کامل با ادبیات بسیار غنی تبدیل شد.

گویشوران

زبان پرتغالی نه تنها زبان رسمی کشور پرتغال، بلکه زبان رسمی کشور برزیل (در آمریکای جنوبی) است. هم‌چنین، مستعمره‌های قدیمی در آفریقا و گوشه و کنار جهان که روزگاری مستعمرهٔ پرتغال بوده‌اند، به این زبان حرف می‌زنند. پرتغالیها در آفریقا و گوشه و کنار جهان نیز به این زبان سخن می‌گویند.

زبان پرتغالی در برزیل و پرتغال، در برخی از معانی، عبارات، واژه‌ها و صداها تفاوت‌هایی دارند که بسیار ناچیز است. به‌طوری که این زبان در هر دو منطقه قابل فهم و استفاده است. لازم به ذکر است که زبان پرتغالی در برزیل، از زبان سرخ‌پوستان آمریکایی و آفریقاییها و زبان پرتغالی در کشور پرتغال از زبان یونانی و لاتین تأثیر پذیرفته است. جالب است بدانید که زبان پرتغالی شباهت بسیاری به زبان اسپانیایی دارد، به‌طوری که گویشوران این دو زبان می‌توانند بدون بهره‌گیری از یک زبان مشترک با هم ارتباط برقرار کنند.

پی‌نوشت

۱. خیشومی به معنی صدایی است که هنگام تولید هوا از بینی خارج می‌شود؛ در حالی که راه خروج هوا از دهان بسته است.

۲. واموازه به واژه‌های وارد شده از یک زبان به زبان دیگر می‌گویند

الفبای پرتغالی	
Aa	آ
Bb	بِ
Cc	سِ
Dd	دِ
Ee	اِ
Ff	اِفی
Gg	ژ
Hh	آگا
Ii	ئی
Jj	ژتا
Kk	کا
Ll	اِلی
Mm	اِمی
Nn	اِنی
Oo	اُ
Pp	پِ
Qq	کِ
Rr	اِهی
Ss	اسی
Tt	تِ
Uu	او
Vv	وِ
Xx	شیس
Yy	اپسیلن
Zz	زِ

اصطلاحات در زبان پرتغالی

sim =بله

Não =خیر

ola ́yoi =سلام

Bomdia =صبح به‌خیر

Tchau , adeus = خداحافظ

for favor =خواهش می‌کنم

ویژگیهای زبان پرتغالی

زبان پرتغالی ۲۶ حرف دارد که ۲۱ حرف آن صامت (بی‌صدا) و ۵ حرف آن مصوت (صدادار) است. برخی از ویژگیهای این زبان عبارت‌اند از:

حرف صدادار «خیشومی»[1] با نشانهٔ «~» در بالای صداهای a و o، به‌صورت ã و õ نمایش داده می‌شوند.

حروفی که در انتهای واژه های انگلیسی tion دارند، در پرتغالی در انتها cãoو دارند؛ مانند:= nacão nation

صداهای k و w و y که از سال ۲۰۰۹ وارد الفبای زبان پرتغالی شده‌اند، در «واموازه‌ها»[2] دیده می‌شوند؛ مانند wilson و wagner، و واحدهایی چون kg، km و watt .

صدای j (ج) در پرتغالی صدای «ژ» می‌دهد و هم‌چنین g (گ) قبل از e و i «ژ» تلفظ می‌شود.